

Głos Wąbrzeski

BEZPARTYJNE POLSKO - KATOLICKIE PISMO LUDOWE.

Przedpłata: W eksped. miesięcznie 79 gr. z odnośnikiem przez pocztę 21 gr. więcej. W wypadkach nieprzewidywanych, przy wstrzymaniu przedsiębiorstwa, złożenia pracy, przerwania komunikacji, abonent niema prawa żądać pozaterminowych dostaw gazety, lub zwrotu ceny abonamentu. Za dział ogłoszeniowy Redakcja nie odpowiada. Redaktor przyjmuje od 10-12. Nadesłanych a nie zamówionych rekonisów Redakcja nie zwraca i nie honoruje. Redakcja i administracja ul. Mickiewicza 1. Telefon 80. Konto czekowe P. K. O. Poznań 204, 252.

Sumiennem wykonywaniem obowiązków,
budujemy silną Ojczyznę!

Ogłoszenia: Za ogłosz. pobiera się od wiersza mm. (7 tam.) 10 gr., za reklamy na str. 4-tam. w wiadomościach potocznych 30 gr. na pierwszej str. 50 gr. Rabatu udziela się przy częstym ogłaszaniu. „Głos Wąbrzeski” wychodzi trzy razy tygodniowo, i to: w poniedziałek, środę i piątek. Przy sądownym śledzeniu należności rabat upada. Dla spraw spornych jest właściwy Sąd w Wąbrzeźnie. — Za terminowy druk, przepisane miejsce ogłoszenia administracja nie odpowiada. Wydawnictwo zastrzega sobie prawo nieprzyjęcia ogłoszeń bez podania powodów

Nr. 152

Wąbrzeźno, Kowalewo, Golub, czwartek dnia 31 grudnia 1936 r.

Rok 17

Rok, który minął

...Cały naród skupić się widnieł w jednym obozie pod kierownictwem Rządu Narodowego.

Józef Piłsudski 3 sierpnia 1914

...Przerzucić sobie przez ramię łańcuch i ciągnąć, ciągnąć, choćby w krzyżach trzeszczało, aby Polskę podciągnąć wyżej.

Edward Śmigły - Rydz, 24 maja 1936.

Drugi już dzień noworoczny obchodzimy w świadomości, że ten który nam przywrócił wolność wywal-

ło wielkie dziedzictwo, wielkie poczucie odpowiedzialności zarówno za to, co osiągnął Odnawiciel pracą swego życia, jak i za to, co winniśmy wobec obecnego, dojrzewającego już powojennego pokolenia, wobec przyszłości naszego narodu i Państwa?

Gdy więc dziś czynimy rachunek sumienia obywatelskiego, nie zatrzymamy się oczywiście na poszczególnych pozycjach, na przemijających przejawach chwili — a postaramy się

trzną wywierają potężny wpływ na sytuację wewnętrzną. Toteż stwierdzmy po krótko, przeżyliśmy w r. 1936 okres niewątpliwie poprawy gospodarczej i nie nie uroniliśmy z powagi, jaką na świecie zdołała nam wyrobić kilkunastoletnia wyteżona i mądra polityka, stosowana przez Wskrzesiciela Polski.

To też biorąc pod uwagę te dwa stwierdzenia — możemy oceniać naszą sytuację wewnętrzną, na którą bez warunkowo poważnie musiało wpłynąć zarówno zrównoważenie budżetu państwowego, uchronienie naszej

Marszałek Śmigły, w swych dwukrotnych przemówieniach na wiosnę i w jesieni, kiedy to rzucił hasło „podciągnięcia Polski wyżej”, by zdzierżyć mogła zadaniom obrony Państwa i kiedy przed społeczeństwem postawił zagadnienie „skupienia się pod jednym sztandarem”, skupienia się „bez waśni bez różnic”.

Po śmierci Józefa Piłsudskiego znaleźliśmy się niczym zespół sierot, którym zabrano ojca, myślącego za wszystkich, znajdującego zawsze i wszędzie drogę wyjścia. I oto po tym okresie — wrócić musimy w orbitę siły zorganizowanej i woli kierowniczej. Wykrzesać więc musimy ową siłę zbiorową, aby tym, co wzięli na swe barki brzemień odpowiedzialności za Państwo — czynnie pomagać, każdy w swym zakresie i wszyscy spolem.

Tak brzmi naczelne hasło i wielki program ideowy, który rok 1936-ty skryształizował jasno i wyraźnie — w tym mieście się synteza naszej sytuacji wewnętrznej.

I temu też hasłu programowi podporządkowane było wszystko, co w tym roku 1936-ym w Polsce działali ludzie czynu i odpowiedzialności. W tym też duchu pracował rząd, w tym kierunku szły obrady ciał ustawodawczych, w tym kierunku toczyły się wszystkie prace twórcze i przygotowawcze celem wytworzenia w kraju zrozumienia dla konsolidacji i organizacji sił, uświadomionych o zadaniach i potrzebach Państwa.

W tym też hasle - programie mieściło się potępienie waśni i sztucznego kłopotania przepaści między poszczególnymi warstwami i klasami. A wiemy przecież, że właśnie na rozbudzeniu antagonizmów społecznych, na podkreślaniu tego, co różni, a bagatelizowaniu tego, co łączy, opierają ludzie przekory partyjnej i ciasnych doktryn swą egzystencję.

To też byliśmy w ubiegłym roku świadkami, jak coraz bardziej nieważną stawała się pozycja - opozycji. Nie, żeby jej nie było. Owszem: jest. Jest w formie „czerwonej” czy „białej”, jest o pozorach „lewicowości” i „prawicowości”.

Ale jest poprostu nieważką. Jest nią dlatego, że wobec coraz bardziej krystalizującego się hasła „obrony Państwa”, hasła zbiorowej konsolidacji i organizacji - staje się pojęcie „opozycji” czymś oderwanym od życia, czymś coraz bardziej doktrynerskim i nie pokrywającym się z rzeczywistością. To też widzimy znamieny proces: coraz silniejszego rozproszkowania się wewnątrz t. zw. opozycji. Nie ma jednej endecji, a jest jej bez liku odmian i odcieni, nie ma zwartego frontu lewicowego, a jest mnóstwo w nim odchyleń. Ba, nawet wśród słabszych elementów obozu państwowego ten proces atomizacyjny wyraźnie w roku ubiegłym się zaznaczył; z chwilą, gdy w pewnych środowiskach czy grupach poczyna się kwestionowanie hasel konsolidacyjnych i organizacyjnych - wyraź-

(Dalszy ciąg na stronie 2-giej).

czył niepodległość, uniezależnił od obcej pomocy, spoczywa snem wiecznym wśród królów i wieszczów.

I drugi już raz spotykamy ten dzień noworoczny pytaniem: jakże układamy naszą polską rzeczywistość, jakże spełniamy zadania, które nam do wykonania przekazał ten największy w tysiącleciu dziejów Polski Człowiek? Pytaniem: czy w tym roku, który właśnie minął, posunęliśmy się naprzód czy zadość uczyniliśmy temu, czym nas obarczy-

w ogólnych zarysach i w syntetycznym ujęciu zawrzeć te doświadczenia i doznania, które w zakończonym właśnie roku 1936 przeżywaliśmy.

Skocentrujemy więc uwagę na to, co wiemy popularnie „frontem wewnętrznym”, gdyż gdybyśmy temat zbyt rozszerzyli — np. na odcinek naszej sytuacji gospodarczej i polityki zagranicznej — przekroczyłoby to znaczenie ramy artykułu.

Bezspornie: zarówno stan gospodarczy kraju jak i polityka zewnę-

waluty przed wstrząsami, ożywienie na rynku wytwórczym, zwiększenie obrotów wewnętrznych, jak i szereg bezspornych sukcesów, — odniesionych przez sternika naszej polityki zewnętrznej na arenie światowej.

Cóż więc w tym zakończonym właśnie roku nadawało piętno naszej polityce wewnętrznej?

Nie omylimy się z pewnością, jeśli stwierdzimy, że zasadniczo linie naszej polityki wewnętrznej ujął najgłębiej i najistotniej w ubiegłym roku

(Dokończenie ze strony 1-szej)

ne występują tendencje atomizacyjne i ztraca się właściwa miara oceny zjawisk politycznych i społecznych.

Bo to jest właśnie istotną cechą czasu, który przeżywamy: góruje w nim potrzeba sił zespalających, góruje konieczność woli kierowniczej, góruje świadomość, że społeczeństwo nie może być samo sobie pozostawione, bo wtedy rozpaść się musi na mnóstwo grup i zespoliczków, niezdolnych do zwania się we wspólnotę organizacyjną, niezdolnych do podporządkowania indywidualizmu i zachęć klasowych wspólnej idei „obrony Państwa”, wspólnym zadaniom, jednoczących obywateli w imię wyższych celów.

Rok 1936-ty określi historia jako bardzo ważny etap w rozwoju myśli państwowej. Był to rok w którym ścierały się ze sobą dwie przeciwstawne idee: rozproszkowania społeczeństwa wedle kategorii dawnych, już dziś doktrynalnych i zwarecia, skupienia sił społecznych wedle nakazów obrony Państwa przez stworzenie jak najmocniejszego zrębów organizacji sił twórczych.

Rok ten wykazał: wszystko, co jeszcze myśli wedle kategorii partyjnych coraz bardziej atomizuje się i budzi wrażenie jakby sypkiego i lotnego piasku: natomiast wszystko, co dąży do konsolidacji, co wierzy w siłę organizacyjną i pragnie realizacji hasła, rzuconego przez Wodza, hasła „skupienia się pod jednym sztandarem bez waśni i różnic” zwierza się coraz bardziej i tworzy coraz silniejszy trzon, na którym opiera się nasza najbliższa przyszłość.

Rok bieżący otrzymuje od swego poprzednika wyraźną marszrutę: ma wcielić w czyn te idee zapowiedzi, które tak wyraźnie skrytykowały się w roku 1936.

Co słychać?

Z KRAJU.

W Okuniewie pod Warszawą spaliło się 8 gospodarstw wraz z domami mieszkalnymi. — Straty wynoszą 50.000 złotych. 22 rodziny zostały bez dachu nad głową.

Książę Monaco polował w dobrach ordynacji nieświeskiej na Polesiu.

Z ZAGRANICY

W Indiach w kopalni w pobliżu m. Asansal nastąpił wybuch. 208 ludzi straciło życie.

STAN ZDROWIA OJCA ŚW.

RZYM. — Agencja Stefani donosi: Stan zdrowia papieża znajduje się pod obserwacją lekarzy, którzy odwiedzają go po kilka razy dziennie. Ostre bóle wywołane przez żylaki w nodze wywołują bezsenność. Nie ustąpiły również dotychczas objawy zakłócenia obiegu krwi. Ojciec św. znosi cierpienia z wytrwałością i wzruszającą rezygnacją, zachowując całkowity spokój i jasność umysłu, a w chwilach gdy bóle są łejsze zajmuje się bieżącymi sprawami Stoicy Apostolskiej. Papież chciał nawet wstać z łóżka i zasiąść przy biurku. Dziś po rozmowie z sekretarzem stanu kard. Pacellim, Papież przyjął kardynała Fumasoni Biondi i konferował z nim o sprawach kongregacji do de propaganda fide.

MOWA WIGILIJNA KS. PRYMASA.

W wigilię Ks. Prymas Hlond wygłosił mowę, w której m. in. oświadczył:

„Ślubujemy służyć Ojczyźnie, jej chwale i duchowi, aby była państwem o swoistej postawie, wyzwolonym z dawnych i dzisiejszych błędów, oczy-

szone z nalołów materializmu, wyleczonym z pozytywistycznego ateizmu kawiarnianej niewiary, odcinającym się bezwzględnie od bolszewickiego bezbożnictwa i wolnomularskiej walki z Kościołem.

ZGON PROFESORA WYCZÓŁKOWSKIEGO

Pogrzeb odbył się pod Bydgoszczą WARSZAWA. Dzisiaj po południu zmarł w Warszawie na skutek ciężkiego zapalenia płuc profesor warszawskiej Akademii Sztuk Pięknych, jeden z największych współczesnych malarzy polskich — Leon Wyczółkowski.

Zmarły liczył lat 84.

LIKWIDACJA ZBIÓRKI NA F. O. N.

W myśl życzeń Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów oraz władz wojskowych komitety wojewódzkie zbiórki na F. O. N. przystąpiły do likwidacji na ten cel, wyznaczając ostateczne terminy, do których mogą być prowadzone zbiórki na terenie poszczególnych województw i powiatów.

NOWY NUNCJUSZ W WARSZAWIE.

Papież mianował nuncjuszem w Warszawie msgr. Cortesi, dotychczasowego nuncjusza w Buenos Aires.

W OBRONIE MATKI ZABIŁ OJCA.

LUCK. We wsi Gregorówka Jan Bogucki w sprzeczce z żoną chwycił ją za gardło i usiłował udusić. Wówczas syn jego 19 letni Leonard porwał siekiere i zadał mu kilka ciosów śmiertelnych w głowę, kładąc ojca trupem na miejscu. Po tym czynie Leonard Bogucki sam zgłosił się na posterunek policji i oddał się w ręce władz.

POTWORNY MORD POD GDYNIA.

Dozorca Tadeusz Helmik znalazł na terenach Towarzystwa Budowli Osiedli na Redlowie, pod Gdynią w śmietniku, staszliwie okaleczone zwłoki noworodka.

Obdukcja zwłok wykazała, iż dziecko zamordowane zostało dużym żelaznym hakiem, od którego widnieje olbrzymia rana w okolicach serca. — Ponad to sprawcy mordu rozerwała niemowlęciu mięśnie na szyi i przewała tchawicę oraz straszliwie zmasakrowała głowę.

Policja wdrożyła energiczne śledztwo celem wykrycia potwornego mordercy.

KRWAWA TRAGEDIA

Ponura tragedia rozegrała się w wieczór wigilijny w jedno izbowym mieszkaniu 22 letniej wyrobniicy Marii Izdebskiej przy ul. Zawiszy 32 na Woli w Warszawie.

W pierwszy dzień świąt wieczorem do Izdebskiej przyszła znajoma. Na stukanie do drzwi nikt nie odpowiadał.

Kobieta zaalarmowała sąsiadów, Wyważono drzwi.

Na łóżku na zboczony krawiezi pościeli leżała bez życia z przestrzeloną głową Mara Izdebska, obok — w kałuży zaskrzepłej krwi — zwłoki jej narzeczonego 26 letniego robotnika, Jana Szymańskiego, trzymającego w ręku rewolwer.

Lekarz stwierdził, że śmierć obojga nastąpiła poprzedniego dnia.

Tajemnicę krwawej tragedii, wyżej wspomniani zabrali ze sobą do grobu, według wszelkiego jednak prawdopodobieństwa nie było to wspólne samobójstwo naręczonych.

Izdebska została ugodzona kulą w tył głowy, co wskazuje raczej na to, że Szymański zamordował dziewczynę niespodziewanie, a następnie sam popenił samobójstwo.

Szymański był komunistą i dopiero przed paru miesiącami opuścił więzienie, gdzie przebywał 2 lata za działalność wywrotową.

WParyżu, Wiedniu, Budapeszcie najmodniejsze w tym sezonie

najładniejszy podarunek na Święta

napiewnowany

Napisał Raskatow.

Ciąg dalszy (34)

Nie doczytał jeszcze do końca, gdy nagle zakrztusił się i zaczął gwałtownie kaszleć. Zamiepokojona pani Busze podbiegła doń z niepokojem pytając:

— Co się stało?

— Nic...

Busze obu rękoma opierając o papier, leżący na stole, poprzez kaszel, od którego twarz nabrzmiła mu krwią uśmiechnął się:

— Nic, kochanie. To zaraz...

I odkaszlącwszy, dodał z tym samym uśmiechem:

— A zawsze mówiłem, że nie można równocześnie dobrze zrobić dwu rzeczy. Jak się czyta pisma urzędowe, nie należy pić kawy. Niewiele brakowało, a byłbym się udusił... No, kochanie, za śniadanko dziękuję — A zwracając się do Reno, Busze poprosił do gabinetu.

W gabinecie raz jeszcze przeczytał pismo i poważnie już zapytał:

— Co pan myśli o tem, przyjacielu?

Reno wstrząsnął ramionami.

— Cóż mam myśleć? Trzeba postąpić, jak piszą... Trzeba roztoczyć obserwację

— I ja tak myślę... Ale działać trzeba bez hałasu, by nie spłoszyć zwierzyzny, jeśli ona znajduje się gdzieś w pobliżu nas... Tylko niech mi pan powie, co znaczy ten wstęp: „wślad za piśmie starostwa...” Czy takie pismo wpłynęło już raz?

— Jak wynika z tej daty — „15 lipca” — wpłynęło ono w czasie urzędowania pana Amera. Nie wiem co on z niem zrobił, gdyż nie natknąłem się na nic podobnego w aktach. Może niedocenił poprostu i wyrzucił.

Busze słuchał, widać jednak było, że myśłami błądził gdzieś bardzo daleko. A gdy Reno skończył, rzekł:

— Jakby pan teraz postąpił?

— Powierzyłbym dochodzenia Lasserowi! — rzekł Reno. — Sumienny i dyskretny urzędnik. Uważam go za dobrego wywiadowcę...

— Lasserowi? — powtórzył Busze. — Nie, to nie byłoby dobrze Sumiennym, ale tępy, zabójczo prostolinijny. Nas narazie tylko uprzedzają, że ten Rosjanin może się do nas zawlec, a Lasser uważałby, że on już tu jest i w pierwszym dniu pół miasta chciałby aresztować...

Busze zaśmiał się

— Możeby zaczął nawet wprost ode mnie, boć przecież opis zgadza się: jestem elementem napływowym, mam blisko 2 metry wzrostu, twarz smagłą, oczy głęboko osadzone... Cóż więcej? Nie mam wprawdzie tej blizny, ale w piśmie napisano, że przestępca charakteryzuje się, więc Lasser wykombinowałby, że i ja wprawilem sobie nową głowę?

— No a może Narbot.

— Nie. — Busze zrobił głową przeczący znak — I Narbot nie nadaje się. Gadaliwy, jak sroka, a tu potrzebna jest tajemnica. Sprawa jest zbyt ważna!

Busze zamyślił się.

— A wie pan co? — rzekł on po chwili, — zamiast martwić się tem, czy ktoś nie zmarnuje tej ważnej sprawy, — wezmę ją sam w ręce! Mam i węż i wzrok dobry... Już ja przynajmniej przed nikim nie zdradzę... I co pan na to?

— Jeśli pan tak sądzi!

Busze złożył papier starosty, wsunął go do kieszeni kamizelki.

— Chociaż ja ośobiście niebardzo wierzę, by ten człowiek ukrywał się właśnie u nas, ale zawsze trzeba się mieć na baczności, aby się nie zbłąźnić. Przedewszystkiem trzeba wzmocnić obserwację, ale równocześnie drogą panie Reno, konieczna jest, jak mówiłem, bezwzględna tajemnica, by się zbieg o naszych przygotowaniach nie dowiedział wcześniej, niż wpadnie w nasze ręce.

Busze wydobyl z kieszeni pismo i odszukał oczyma miejsce, na które chciał zwrócić uwagę...

— Oto... Tu powiedziano, że on włada językami, charakteryzuje się itd. Jednym słowem, przed nami człowiek inteligentny, sprytny; a gdy taki człowiek schodzi na pochyłe drogi, to ryzykuje wówczas wszystko, nie ustąpi przed niczem. Tacy ludzie, panie Reno, otrzymawszy chrzest ognia i wody, poznawszy „za” i „przeciw” swego zawodu mają doskonały węch i wyczują najsłabszy nawet śwęd. Z tem musimy się liczyć. Spłoszyć takiego — to znaczy, zginął jak kamień w wodzie.

— Jak więc zamierza pan działać? — spytał Reno, słuchając uważnie.

— Tak samo, jak się postępuje w czasie oblawy na grubego zwierza... Póki nie zorganizowany kotła, — nie marnować prochu... A kociol tak trzeba robić, by zwierzyna nie poczuła, inaczej zwieje. Tak trzeba postąpić! A do czasu — milczenie, i jeszcze raz milczenie, panie Reno.

Po tej rozmowie Busze przyjaźnie pożegnał pana Reno, odprowadzając go do sieni.

Aby wyjść na ulicę, Reno przejść musiał przez ogród, otaczający dom Buszego. — Tu Reno niespodziewanie spotkał panią Busze.

Młoda kobieta, milcząca, jak jej mąż, pograżona zawsze w sobie i swoich myśłach, z wyrazem smutku na twarzy, rzadko odzywała się do kogoś. Pomoćnik burmistrza nie stanowił dla niej pod tym względem wyjątku.

Gdy więc teraz zatrzymała pana Reno, ten zmieszał się, jak mały uczeń.

Młoda kobieta stała obok furtki, opierając się o niewielki parkan.

(Ciąg dalszy nastąpi)

KATASTROFA LOTNICZA

WARSZAWA. W dniu 28 bm. samolot P. L. L. „Lot”, który odleciał ze Lwowa o godz. 10,15, uległ wypadkowi w okolicy stacji kolejowej Susiec między Rawą Ruską i Zawadą. — przy czym dwaj pasażerowie Łoś i Zimmermann ponieśli śmierć. Załoga w składzie pilota Mieczysława Jonikasa oraz rodiomechanika Józefa Fronca i pasażerowie inż. Stanisław Krzyżkowski, wicedyrektor P. L. L. „Lot” oraz Stefan Ryniewicz, konsul R. P. w Rydze, zostali ranni. Pasażerowie: Alfreda Lyczkowska z Warszawy i Lubomir Kulczycki, urzędnik P. K. O. odnieśli lekkie kontuzje. Pozostali zaś pasażerowie Laura Chmielińska, żona urzędnika M. S. Z., dr Ta deusz Piszczkowski, urzędnik M. S. Z., Józef Sieradzki, adwokat i dr Henryk Straszewski, urzędn. Min. Przem. i Handl. kontynuują podróż koleją.

Ranni zostali przewiezieni do szpitala, w Tomaszowie Lubelskim, gdzie udzielono im pierwszej pomocy.

Przyczyna wypadku dotychczas nie została ustalona. Dla zbadania wypadku wyjechała dzisiaj z Warszawy Komisja w składzie przedstawicieli władz państwowych, P. L. L. „Lot” i Biura kontroli statków powietrznych. Razem z komisją wyjechał do Tomaszewa Lubelskiego znany chirurg dr Levittoux. Dokładne przyczyny wypadku podane zostaną do wiadomości publicznej po ustaleniu ich przez Komisję.

Na razie posiadane informacje o okolicznościach wypadku przedstawiają się następująco: Z powodu złych warunków atmosferycznych na trasie strat samolotu ze Lwowa, który miał nastąpić o godzinie 8,30 rano, został opóźniony o półtorej godziny. Samolot wystartował po otrzymaniu z Warszawy danych meteorologicznych o poprawie pogody, w którym to czasie dokonały normalnych przelotów samoloty P. L. K. „Lot” na innych liniach, m. in. na linii Warszawa — Lwów — Bukareszt. Samolot utrzymywał łączność radiową z lwowskim portem lotniczym, przy czym ostatnia depecha, nadana o godzinie 10,29 donosiła o obmarzaniu steru. Istnieje zatem prawdopodobieństwo, iż przyczyną wypadku mogło być obmarzanie maszyny.

CHOROBA KRÓLA WŁOSKIEGO

W czasie świąt zachorował król włoski Wiktor Emanuel. Cierpi on na bronchit.

SZARAŃCZA.

KAIR. Egipskie ministerstwo rolnictwa zaalarmowane zostało meldunkami z Górnego Egiptu o pojawieniu się szarańczy na pograniczu pustyni Libijskiej. Zwykle szarańcza rozpoczyna swój lot ku dolinie Nilu dopiero w kwietniu. W celu sprawdzenia tych doniesień wysłano na zwiady parę samolotów. Do najbardziej zagrożonych okręgów wyjechała inspekcja ochrony rolnictwa.

ZAGINIONY SAMOLOT.

LOS ANGELES. Duże zaniepokojenie wywołuje brak wiadomości co do losu samolotu pocztowego, który wyruszył z San Francisco do Los Angeles, zabierając pocztę i 9 pasażerów. Załoga samolotu składa się z 3 osób. W okręgu Bakersfield ponad którym musiał samolot przelecieć, padają ulwne deszcze i wieją silne wiatry zachodnie. Jest to trzeci samolot, który ginie w górach nad wybrzeżem Oceanu Spokojnego w ciągu miesiąca grudnia.

POŻYCZKA DLA POLSKI.

PARYŻ. Agencja Havasa komunikuje: Izba deputowanych uchwalila jednogłośnie przy 590 głosujących projekt ustawy o pożyczce dla Polski.

NAJWIĘKSZY OKRĘT ŚWIATA.

„Daily Express” donosi, że po u pływie czasokresu trwania zawartej umowy morskiej, Anglia przystąpi do budowy nowego okrętu wojennego, którego koszt pochłonie 8 milionów szterlingów i będzie największym okrętem wojennym świata.

Nauka na przyszłość

stanowiących główne wygrane, wylosowano w ciągu trzeciej klasy trzydziestej siódmej Loterii Państwowej. Właścicielami poszczególnych ćwiartek szczęśliwych numerów: 184757, 102442 i 4385 są mieszkańcy Warszawy, Łodzi, Gniezna i Radomia w tej liczbie dwóch poruczników armii polskiej, cztery panie, grono pracowników kolejowych w Gnieźnie itd.

Poniżej podajemy podobiznę właściciela jednej z ćwiartek nr 184757.

porucznika St. z 21 pułku piechoty. Dodać należy, iż dnia poprzedniego na inny numer, którego ćwiartkę posiadał porucznik St. padła wygrana

20.000 zł. Widocznie fortuna upodobała go sobie specjalnie.

W Gnieźnie z inicjatywy pp. Stefana Binkowskiego, pracującego w jednym z młynów, Romana Frejdyka, — handlowca i Katarzyny Gawlakowej, grono złożone z 35 osób nabyło wspólnie 17 ćwiartek rozmaitych losów. Już w drugiej klasie dopisało im powodzenie, bo na wszystkie te ćwiartki padły małe wygrane, ale w klasie 3-ciej szczęście specjalnie uśmiechnęło się do nich, gdyż są w posiadaniu ćwiartki nr 4385, na który padła wygrana 100 tysięcy złotych.

Przykrość natomiast spotkała inną osobę, która grała w pierwszej klasie na nr 4385. Zrażona tym, że w tej klasie na ów numer nie padła — zaprzestała ona dalszej gry i w ten sposób niepotrzebnie straciła 20.000 złotych, jakie otrzymałaby za swą ćwiartkę w trzeciej klasie.

Stąd rzeczywista nauka: nie należy zwać na chwilowe niepowodzenie, bo nigdy nie wiadomo, co nam przyszłość przyniesie. Przeciwnie — tylko wytrwałość zapewnić nam może uwieńczenie naszych wysiłków pożądanym wynikiem.

Z walk w Hiszpanii

TRUPY W WODZIE.

GIBRALTAR. Korespondent Reutera donosi, że pasażerowie parowca „Orontes” po przybyciu do Gibraltaru oświadczyli, że w pobliżu Kartaginy widzieli wielką ilość trupów, pływających na powierzchni morza.

SAN SEBASTIAN. W czasie ostatnich walk na froncie Sanhander zginął jeden z najwybitniejszych przewódców „hiszpańskiej falangi faszystowskiej” Jose Arizi Lecumberri.

PARYŻ. Havas donosi z Avila: W związku z oświadczeniem prymasa Hiszpanii ks. kard. Isidoro Goma, że przeszło 500 księży i zakonników zostało rozstrzelanych, spalonych lub zamęczonych przez wojska rządowe, kuria biskupia w Avila zwraca uwagę, że oznacza to trzecią część duchowieństwa pozostałego na terytorium znajdującym się pod władzą rządu Walencji. Kuria zwraca uwagę, że na 35000 duchowieństwa świeckiego i zakonnego znajdującego się w Hiszpanii w dniu 18 lipca około 15000 pozostało na terytorium podległym rządowi Walencji. Powstańcze władze państwowe oceniają ilość ofiar czerwonego terroru pośród duchowieństwa jest bardziej pesymistyczne.

ZBROJENIA POWIETRZNE.

„Daily Telegraph” donosi, że Sojuznicy zamówiły w pewnej firmie angielskiej dwa samoloty bojowe, z których każdy wyposażony ma być w działło i cztery karabiny maszynowe.

Z kraju

— TORUŃ. (Samobójstwo). Franciszek Stoppel lat 51 zam. w Głuchowie pow. toruński popełnił samobójstwo przez powieszenie się. Przyczyny samobójstwa narazie nie ustalone.

— KARTUZY. (Postrzelony). Jan Wilczing zam. w Cieszeniu pow. kartuski został postrzelony w nogę z fuzji myśliwskiej na podwórzu swej zagrody przez niejakiego Ignacego Łabudę.

Łabudę i jego towarzysza Józefa Naczka, którzy rzekomo przybyli do Wilczinga aby mu sprzedać fuzję przytrzymał i odstawiono do dyspozycji Sądu Grodzkiego w Kartuzach.

— WILEJKA. (Srebrne lisy). Ostatnio podczas polowania w pow. wilejskim, zdarzyły się wypadki, że myśliwi spotykali w lasach nieznaną na tych terenach zwierzynę, mianowicie srebrne lisy. Okazało się, że z jednej z ferm zwierząt futerkowych, znajdujących się w pow. wilejskim,

Podajemy podobiznę wodza powstańców hiszpańskich i zarazem szefa rządu narodowego gen. Francisco Franco.

przed paru laty uciekło kilka srebrnych lisów, które prawdopodobnie osiedliły się i rozmnożyły w okolicznych lasach.

— RUDKI. (Skazanie). Onegdaj odbyła się rozprawa karna sądu okręgowego w Samborze na sesji wyjazdowej w Rudkach przeciwko dalszym 14 oskarżonym o występki z art. 162 i 163 kk. popełniony przez to, że dnia 1 lipca br. w Ostrowiu tuligowskim brali udział w zbiegowisku, które następnie dopuściło się przestępstwa.

Po rozprawie zapadł wyrok, skazujący trzech oskarżonych na kary więzienia po 10 miesięcy, dwóch na kary więzienia po 7 miesięcy, dwóch po 6 miesięcy, trzech na karę aresztu po 4 miesiące, jeden oskarżony został uwolniony zaś przeciwko pozostałym trzem oskarżonym wytoczone będzie odrębne postępowanie sądowe.

Kącik radiowy

CZWARTEK — dn. 31 XII.

6,30 Audycja poranna. 12,03 Bajki w muzyce (płyty). 15,15 Koncert w wyk. zespołu Pawła Rynasa. 16,20 aud. dla dzieci. 16,55 Polska muzyka

PUDER

ANTIBA

z puszką

Nowy PUDER ANTIBA Z PUSZKIEM ŁABĘDZIM będący rzeczywiście ostatnim słowem w kosmetyce tem się różni od innych pudrów, że:

- 1) jego cząsteczki po przeniknięciu do porów nie pęcznią pod wpływem wilgoci i ciepła skóry — o ztem puder ten
- 2) nie rozszerza porów,
- 3) jest najsubtelniejszy i potrafi dotychczas używanych.
- 4) nie zbija się w grudki i nie skleja się — dzięki czemu
- 5) nie zatyka porów — o więc
- 6) pozwala skórze normalnie oddychać i lepszemu
- 7) przeciwdziała obumieraniu tkanki powierzchniowej skóry, o ztem
- 8) zapobiega tworzeniu się zmarszczek,
- 9) jest dyskretnie perfumowany specjalną kombinacją zapachów „air embaumé”.
- 10) jest wyrabiany w 12-tu kolorach,
- 11) jest sprzedawany w ładnych pudełkach zawierających puszek łabędzi w najlepszym gatunku,
- 12) cena pudełka pudru wraz z puszką wynosi zł. 2,75.

SKŁAD GŁÓWNY: Przem. Handl. Zakł. Chem. LUDWIK SPIESSI SYN & S.A. WARSZAWA

„Nad albumem znaczków pocztowych aud. dla dzieci. 16,55 Polska muzyka baletowa (płyty) 17,15 Muzyka dwufortepianowa. 19,00 „Wieszczka karnawału” — operetka. 20,30 „Teatr w walizce” — pogadanka. 21,00 Koncert sylwestrowy. 22,00 „Wesola sylwestrowa Syrena”: „nie ma złego, coby na dobre nie wyszło” — Audycja M. Hamara. 23,30 „Sylwester na Kasprowym Wierchu”. 0,15 „Do słuchaczy za granicą”. 0,20 „Płyta za płytą” — muzyka taneczna.

PIĄTEK — 1 I 1937 r.

8,00 Audycja poranna. 9,00 Transmisja nabożeństwa. 12,03 Koncert rozrywkowy i „Monolog nowoczesny” 14,30 Audycja dla dzieci. 15,00 „Świętych Pańskich Kalendarz” — gawęda. 15,15 Polska Kapela Ludowa F. Dzierżanowskiego. 16,30 „Początek świąteczny” — premiera słuchowiska. — 17,00 Muzyka taneczna. 17,30 Koncert orkiestry mandolinistów. 18,10 Fragmenty zespołowe znanych oper (płyty). 19,00 Dwie serenady w wykon. orkiestry smyczkowej P. T. M. 19,35 Koncert solistów. 21,05 „Wspomnienia z dawnych lat” — audycja muzyczna. 22,05 „Skórka banana” humoreska. 22,35 Muzyka taneczna.

SOBOTA — dn. 2 I.

6,30 Audycja poranna. 12,03 Kwartet salonowy Rozgłośni Krakowskiej. 14,30 „Baśń o Kopciuszku” — dla dzieci. 15,15 Koncert rozrywkowy. — 16,15 Koncert orkiestry wileńskiej. 17,00 Transmisja nabożeństwa z Ostrzej Brazy w Wilnie. 19,00 Audycja dla Polaków za granicą „Na Nowy Rok”. 19,30 Koncert wieczorny w wykonaniu orkiestry symfonicznej. — 21,00 Muzyka taneczna w wyk. Małej Orkiestry P. R. 22,00 „Wielka grana wesole słuchowiska. 22,30 Muzyka taneczna.

Wszystkim Abonentom, Czytelnikom, Korespondentom i Sympatykom składamy serdeczne życzenia

DOSIEGO ROKU

WYDAWNICTWO I REDAKCJA „GŁOSU WĄBRZESKIEGO”

Nasze życzenia noworoczne

Starodawnym zwyczajem składamy wszystkim naszym Przyjaciółom, Znajomym i Sympatykom corocznie, stojąc u progu Nowego Roku, życzenia.

Życzeń, które tu poniżej podajemy, niech nikt nie bierze za złośliwość, przeciwnie — niech traktuje je jako serdeczność. — Ktoby się naprawdę chciał obrazić na nas — to już z góry przepraszamy.

W Nowym Roku składamy wszystkim razem i każdemu z osobna życzenia, aby ten rok 1937 przyniósł to, co każdy pragnie — aby marzenia wszelkie spełniły się co do joty.

Teraz życzymy:

P. Prezydentowi RP. — jaknajdłuższych lat rządzenia.

PP. Ministrom — członkom Rządu, aby nadchodzący Nowy Rok nie zastał w kraju ani jednego bezrobotnego.

P. Starości Kalksteinowi — możliwości zupełnego wykonania planu czteroletniego.

P. Burmistrzowi Schwarzewi, wybrukowania wszystkich ulic kostką szwedzką tak, aby kostka we własnej nodze i w kasie miejskiej nie zabolala.

PP. Urzędnikom państwowym — 13-tej pensji.

Dygnitarzom od karteli — obniżki pensji.

P. Naczelnikowi Urz. Skarbowego, dobrych płatników.

P. budowniczemu pow. Makowskiemu — wybudowanie na Bahrze zapory a la Porąbka.

P. Komisarzowi Szymtkowskiemu, zmotoryzowania policji w powiecie.

P. M. Jezierskiemu — wybudowania huty żelaznej na terenach węglowych pod Wąbrzeźnem.

P. Wietrzyńskiemu — pomyślnego zakończenia eksperymentów laboratoryjnych nad środkiem wytwarzającym nowe zęby w najstarszych gębach.

P. Radey W. Lewandowskiemu — podwojenia ilości koncesyj na karczmy w powiecie i utworzenia autonomicznego okręgu Związku Restauratorów.

P. Kier. Nałęczowi — dojrzej krowki, z której płynęłoby bezustannie mleko na dożywianie dzieci.

P. dr. Wilamowskiemu — wycieczki do Zakopanego na „hulaj nodze”.

P. Prezesowi Chwiłkowskiemu — aby znalazł wdzięczność u bezrobotnych.

P. Sekr. J. Kurzyńskiemu — dalszych sukcesów na niwie śpiewaczej.

P. Nastowi — ażeby kamienica w której mieszka stała się narożnikiem i aby z każdej strony umieścił restaurację.

P. Jonasowi — zupełnej emigracji żydów z Wąbrzeźna.

P. Nadolnemu — jeszcze jednej prezesury w Banku.

P. Fr. Szymańskiemu — żelaznego filmu — któryby był całoroczną atrakcją dla kinomanów.

P. Prezesowi Wł. Klimkowi — jaknajwiększego rozwoju Kółek Rolniczych.

P. Instruktorowi PTR. — mniej roboty a więcej pieniędzy.

P. Fr. Kwaśnemu — żelaznej szafy o siedmiu patentowych zamkach.

wego Roku przyjmować będzie życzenia dla Pana Prezydenta i Rządu RP. w sali rady powiatowej (starostwo) o godz. 12 w południe.

● **Uwaga Czytelnicy!** Następnym numer naszego pisma ze względu na przypadające w piątek święto oraz niemożności odebrania całkowitego spisu abonentów z poczt **wyjdzie w poniedziałek w zwiększonej objętości.**

● **Kalendarz ścienny.** Do następnego numeru dodamy ładny kalendarz ścienny. Kto nie zapisał „Głosu” na nowy kwartał niech jeszcze dziś odda pieniądze listonoszowi wzgl. na poczcie, a przez cały kwartał będzie odbierał regularnie gazetę.

● **Winszujemy!** Wszystkim Czytelnikom i Czytelniczkom **Mieczysławom** z okazji nadchodzących imienin składamy serdeczne gratulacje. **Redakcja**

● **Do PP. Korespondentów.** Sprawozdania z obchodów gwiazdkowych w powiecie prosimy nadesłać najpóźniej do niedzieli 3 bm. Później nadesłane sprawozdania umieszczane nie będą.

● **Zabawy Sylwestrowe.** To już taki zwyczaj, że ostatni dzień w roku, Sylwestra obchodzimy hucznie z zabawą. Tegoroczny „Sylwester” zapowiada się nadzwyczaj wesoło, bowiem urządzone są aż dwie zabawy: **BAL MASKOWY** Związku Strzeleckiego w hotelu pod „Białym Orlem” oraz **WIELKA ZABAWA** w hotelu Klimka, urządzona przez policję wąbrzeską na rzecz pomocy zimowej bezrobotnym.

Obydwie zabawy zapowiadają się nadzwyczaj wesoło. Kto się źle czuje, kto się smuci, komu troski spać nie dają — kto snuje czarne myśli na temat kryzysu i oszczędności, kto za-

pomniał jak brzmi szczerzy śmiech — niech pospieszy na zabawę lub bal maskowy.

A więc w Sylwestra — wszyscy się bawimy.

● **Z Grand Cafe.** Właściciel chlubnie znanej „Grand Cafe” p. Błaszowski urządza w dzień Sylwestrowy wielkie świąteczne a równocześnie wieczorek familijny z tańcami. Koncertować będzie pierwszorzędna orkiestra. Ponieważ urządza w „Grandce” tego rodzaju wieczorki cieszą się wielką frekwencją przekonani jesteśmy, że i tym razem goście będą zadowoleni. — Szczegóły w ogłoszeniu.

● **Dzieci dożywia się również podczas wakacji.** Komitet dożywiania dzieci komunikuje, że i podczas wakacji dzieci są dożywiane. Dzieci zatem powinny się codziennie o godz. 9 rano zgłosić w szkole żeńskiej, albo w szkole męskiej.

● **Kino „Słońce”** Tylko dziś i w Nowy Rok najnowsza i najładniejsza operetka wiedeńska pt. „MIŁOŚĆ W MASCE” — Wersja niemiecka. — **W Sylwestra kinoteatr nieczynny.**

● **Świąteczne** urządza w dniu 31 bm. hotel „Dwór Wąbrzeski” p. Klimka.

GDZIE PÓJDZIEMY W SYLWESTRA oczywiście na BAL MASKOWY Związku Strzeleckiego w hotelu pod „Białym Orlem”

KOWALEWO

● **Co robić w Noc Sylwestrową?** Otóż policja z Kowalewa urządza w Noc Sylwestrową zabawę taneczną połączoną z urozmaiceńiami i niespodziankami w sali p. Ziolkowej w Kowalewie. Wstęp 99 gr. od osoby. Orkiestra doborowa. Początek o godz. 8 wieczorem. Ze względu na to że czysty zysk przeznaczony jest dla bezrobotnych uprasza się Obywatelstwo o poparcie tej imprezy.

Prócz tego bawić się możemy w naszej jedynej kawiarence u p. Kurzyńskiego w Kowalewie przy ulicy Hallera, gdzie obecnych spotkają również różne niespodzianki.

Z POWIATU

ORZECHOWO

□ **Kradzież.** Onegdaj nieznanymi sprawcy włamali się do sklepu p. Hołody w Orzechowie i skradli wyrobów tytoniowych, mydła itp. rzeczy ogólnej wartości 300 złotych

PLUŻNICA

□ **Dziwy przyrody.** W ogrodzie p. Zwolińskiego rozkwitły pączki bzu. Ten dzień przyrody szeroko jest komentowany w całej okolicy

□ **Oblawa.** Podczas oblawy policyjnej przytrzymało kilka podejrzanych osób, z których 2 odstawiono do dyspozycji władz sądowych w Wąbrzeźno.

Życie towarzysza

— **Walne zebranie Placówki Powstańców i Wojaków O. K. VIII Wąbrzeźno** odbędzie się w dniu 1 stycznia 1937 roku o godz. 16 w Domu Społecznym z następującym porządkiem obrad:

- 1) Zagajenie,
- 2) Wybór prezydium zebrania;
- 3) Sprawozdanie ustępującego zarządu; a) sekretarza; b) skarbnika; c) prezesa;
- 4) Sprawozdanie kom. rewizyjnej;
- 5) minutowa przerwa.
- 5) Wybór nowego zarządu;
- 6) Wolne głosy i wnioski;
- 7) Zakończenie.

ZARZĄD — **WALNE ZEBRANIE KAT. STOW. MŁODZIEZY MĘSKIEJ — WĄBRZEŹNO.** Walne zebranie odbędzie się w „Ogniisku” w dniu 1 stycznia o godz. 1,30. O przybycie wszystkich członków i sympatyków proszę

ZARZĄD — **UWAGA SEKCJA BOKSERSKA Z. S.** Treningi rozpoczną się po świętach w poniedziałek, dnia 28 bm. od godz. 17. Przyjmuje się nowych członków.

Kierownik Sekcji (—) Magda UWAGA CZŁONKOWIE ZWIĄZKU INWAL. WOJ. RF. Miesięczne zebranie nie odbędzie się dnia 3. I. 1937 roku. Wzywa się członków inwalidów w ich interesie zwrócili zniżki kolejowe celem przedłużenia, gdyż bez przedłużenia zniżki nie są ważne.

ZARZĄD — **CECH SZEWCZY WĄBRZEŹNO.** Walne zebranie Cechu odbędzie się w poniedziałek dnia 4 stycznia 1937 r. o godz. 10 przed południem w lokalu p. Napierały. Przybycie wszystkich członków konieczne.

REFORMACKIE

PIGUŁKI Z MARKĄ ZAKONNIK

STOSUJĄ SIĘ: **JAKO REGULUJĄCE ŻOŁĄDEK, PRZY CIERPIENIACH WĄTROBY, NADMIERNEJ OTYŁOŚCI, UŚMIERZAJĄCE HEMOROIDY I PRZY SKŁONNOŚCIACH DO OBSTRUKCJI SAŁAGODNYM ŚRODKIEM PRZECZYSZCZAJĄCYM.**

UŻYĆCIE 1-2 PIGUŁKI NA NOC

Cena 1,35. Żądać w Aptekach

51. XII. sala hotelu pod „Orlem”

Bal maskowy

Związku Strzeleckiego.

URZĘDOWA CEDULA GIELDY ZBOŻOWO - TOWAROWEJ

w Bydgoszczy.

28 grudnia 1936 roku.

Żyto	2100—21,50
Fszenica standartowa	25,75—25,00
Jęczmień browarowy	24,00—25,00
Owies	16,50—16,75
Mąka żytnia gatunek I	30,75—31,25
Mąka żytnia gatunek II	24,25—25,00
Mąka żytnia razowa	24,00—24,75
Mąka pszenna gatunek I	41,25—42,75
Mąka pszenna gatunek IA	40,25—40,75
Mąka pszenna gatunek IB	39,50—40,00
Mąka pszenna gatunek IC	38,75—39,25
Mąka pszenna gatunek ID	38,00—38,50
Mąka pszenna gatunek IIA	34,25—35,25
Mąka pszenna gatunek IIB	33,75—34,75
Mąka pszenna gatunek IIC	32,75—33,75
Otręby żytnie	13,50—13,75
Otręby pszenne	13,00—13,50
Rzepak zimowy	44,50—45,50
Rzepak zimowy	41,50—43,50

Druk.: Zakłady Graficzne B. Szuczki Wąbrzeźno-Pom. Wydawca: Bolesław Szuczka. — Redaktor odpowiedzialny: Bolesław Szuczka Wąbrzeźno Pom., ul. Mickiewicza 1.

Szcześliwego Nowego Roku

życzy swej Szanownej Klienteli Stefan Sępiński z żoną

SZCZĘŚLIWEGO

Nowego Roku życzy swoim Klientom

A. NAST Z ŻONĄ Wąbrzeźno — Rynek

Mam zaszczyt donieść Szan. Obywatelom Ziemi, Przemysłowcom Kupcom, że

zaprowadzam księgi handlowe wszelkimi systemami, uporządkowuję księgi, sporządzam bilanse.

Złatwiam wszelkie sprawy podatkowe związane z księgami za minimalnym wynagrodzeniem

Zgłoszenia: **Hubert Staniowski** Toruń III, Kordeckiego 10 wzgl. Wąbrzeźno Wolności 55

Skład

cukierków

Mestwina 7 do wynajęcia od 1 stycznia

Zgł. Nadolny

Poszukuję

wspólnika z kapitałem około 4000 zł celem utworzenia zakładu stolarskiego. Posiadam urządzenie oraz wszelkie maszyny. Proszę o oferty piśmienne do adm. Głosu Wąbrzesk.

Mieszkanie

4 pokojowe ładne tanio do wynajęcia Zgłosz. w eksped. „Głosu”

Pokój

umeblowany z utrzymaniem zaraz do wynajęcia Zgł. **M. Piłsudskiego 17 II piętro**

Orkiestrę

na wieczorki i zabawy odstępuje zgłosz. **GRAND CAFÉ** Wąbrzeźno

Kupuję pożyczki konsolidacyjną w z g l. narodową, inwestycyjną i konwersyjną z roku 1924

Chyłkowski olina 4

KRONIKA

Kalendarzyk

Data	Miesiąc	Dzień	Św. Katolic.	Słońce wachód	zachód
30	Grudzień	Ś.	Tomasza	7,36	15,35
31		C.	Eugeniusza	7,37	15,25
1	Styczeń	P.	Nowy Rok	7,38	15,25

WĄBRZEŹNO

NABOŻEŃSTWA:

W niedzielę, dnia 3. 1. 37.
o godz. 6,30 Msza św. i kazanie (ks. Grzechowski);
o godz. 7,30 Msza św. i kazanie (ks. Zaremba);
o godz. 8,30 Msza św. dla dzieci;
o godz. 9,30 Msza św. i kazanie (ks. Grzechowski);
o godz. 10,45 suma z Wystawieniem i kazaniem (ks. Grzechowski);
o godz. 10,00 Nabożeństwo w Stanisławkach (ks. Zaremba);
o godz. 2,30 nieszpory z Wystawieniem, po czym kolęda Fanien Róż. w saicie parafialnej.

● **Życzenia dla Pana Prezydenta i Rządu.** W dniu 1 stycznia 1937 roku pan starosta Z. Kalkstein z okazji No-

Wszystkim, którzy tak icnie wzięli udział w pogrzebie mej żony i naszej matki **ś.p.**

Katarzyny z Tredowiczów Cichockiej

w szczególności Wielebnemu Duchowieństwu, osobliwie zaś asystującemu zupełnie bezinteresownie Towarzystwu Matek Różańcowych, Katolickiemu Towarzystwu Ludowemu a zwłaszcza członkom niosącym zwłoki, wreszcie wszystkim którzy złożyli kondolencje oraz przysłali wieńce i kwiaty lub w jakikolwiek inny sposób oddali ostatnią przysługę, składamy najserdeczniejsze

„**Bóg zapłać**”

Mąż i dzieci

Wąbrzeźno, w grudniu 1936 r.

Szczyt nowoczesnej konstrukcji fortepianowej, —

to pianina i fortepiany

T. BETTING
I SKA
Leszno
(Wlkp).

Najkrótsze fortepiany (skrzydła) o długości 138 cm. — Pianino nowe już od 1000zł
Dogodne warunki spłaty.
Gwarancja długoletnia. — Zamiana używanych fortepianów i pianin.

OGŁOSZENIE

We wtorek, dnia 5 stycznia 1937 r. odbędzie się w Wąbrzeźnie

jarmark

na konie i bydło

Burmistrz
(-) Schwarz

Szanownym moim odbiorcom przyjaciółom i znajomym — przesyła szczerze życzenia

DOSIEGO ROKU

J. Pruchniewski
Drogeria pod Lwem

DOSIEGO ROKU

zycze Szanownej Klientell i wszystkim Przyjaciółom i sympatykom

JONAS
RYNEK 3.

Dosiego Roku

zyczy swojej Klientell

Pierwszorzędny zakład fryzjerski dla pań i panów

Fr Świtalski
ul. M. J. Piłsudskiego 12

Szczęśliwego Nowego Roku

zyczy swojej Szan. Klientell Znajomym i Przyjaciółom

„BAZAR” St. Chwiałkowski
Wąbrzeźno, Rynek

Najlepsze życzenia z okazji

NOWEGO ROKU

swej Szan. Klientell składa

W. Markuszewski
skład tow. kolonialnych win i wódek

Szczęśliwego Nowego Roku

zyczy swej Szanownej Klientell

Księgarnia — Klara Gulda
obecnie ul. M. J. Piłsudskiego 3

Dosiego Roku

zyczy swej Szanownej Klientell i Przyjaciółom

E. GOETZ — Wąbrzeźno

HOTEL KLIMEK

31 grudnia

wielkie świnobicie

Dosiego Roku

zyczy Szan. Gościom, Klientell i Znajomym

Hotel pod Białym Orłem
Skład Delikatesów

właśc. Fr. Szymański

Szczęśliwego Nowego Roku

zyczy Swej Szanownej Klientell

Kazimierz Stienss
Drogeria Centralna

Wąbrzeźno-Rynek

Szanownej Klientell

Dosiego Roku

Edmund Wenda

Wąbrzeźno M. Piłsudskiego 3.

Swej Szanownej Klientell serdeczne życzenia

Noworoczne zasyła

Przedwojski Alfons

Rzeźnictwo-wędliniarstwo

Poniatowskiego 5

DOSIEGO ROKU!

zyczy Szanownym Gościom i Znajomym

B. Błaszowski z żoną
Grand Café

Zawiadomienie

Cech Piekarski w Wąbrzeźnie podaje niniejszym do łaskawej wiadomości, że z dniem 1 stycznia 1937 roku nie będą dostawiane do pieczywa jakiegokolwiek bądź dodatki (np. bułka, sznek itp), a to z powodu zwyczajki cen mąki i ścisłej kalkulacji urzędowej.

(-) Zastawny; (-) Piotrowski Jan; (-) Jarzębowski Stefan; (-) Antoni Nowak; (-) Józef Jakubowski; (-) Aleksy Piotrowski; (-) Fr. Grzybowski; (-) Aleksander Lachuta; (-) C. Macikowski; (-) W. Nadworny; (-) Zygmunt Klimek; (-) Bronisław Kowalski; (-) F. Dąbkowski.

Wąbrzeźno, dnia 1 stycznia 1937 roku.

Najlepsze życzenia z okazji

NOWEGO ROKU

swej Szanownej Klientell składa

Wincenty Lewandowski

Skład delikatesów — towarów kolonialnych i win

Wąbrzeźno, Marsz. Piłsudskiego

Sylwester! — Sylwester!

Grand Café

urządza w dniu 31 bm.

Wielkie świnobicie

połączone z Wieczorkiem Familijnym

Specjalność: flaki, nogi wieprzowe, grochówka, serdelki z włoską sałatką i własnego wyrobu kiszki z kotła.

Koncert — Serpenty — Kapy — Parasolki — Konfetti

Dobrze pielęgnowane napoje!

SYLWESTER! SYLWESTER!

Szanownemu Obywatelstwu miasta i okolicy uprzejmie donoszę, że w dniu 2 stycznia (sobota) wieczorem **OTWIĘRAM**

PRZY RYNKU NR 23 (dom p. Grabowskiego)

KAWIARNIĘ i CUKIERNIĘ

Z PEŁNYM WYSZYNKIEM
NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH

Staraniem moim będzie Szan. Gości jak najlepiej obsłużyć. — — — —

Prosząc o łaskawe poparcie pozostaję

WALERIAN CIECHANOWSKI
WĄBRZEŹNO — Rynek 23

Szanownym Klientom i Przyjaciółom

Dosiego Roku

zyczy

FR. KWAŚNY — Wąbrzeźno
ul. Bernarda

Sprzedam korzystnie mało używane

2 motory
prąd zmienny 220-380 v.
2,25 i 6 P.S.

2 walce-gniotowniki
(Forkwetscher)
kuźnię polową i duże imadło

A. Centlewski
Wąbrzeźno
„b” Br Pierackiego 12

Sprzedam masywny budynek i około 4 morgi ziemi w Myślewicach. Zgłoszenia proszę kierować

Diekman — Toruń
Szosa Chelmińska 176

KINO
dźwiękowe
SŁOŃCE

Tylko dziś o godz. 8,15 i w Nowy Rok o godz. 5 7 1 9
najnowsza i najładniejsza operetka wiedeńska
Piękna wystawa, muzyka i pikantne piosenki to:

Miłość w masce

Role tyt. kreuje Liana Hald, Otto Walburg, Paweł Otto

W Sylwestra kinoteatr nieczynny — — —

Wersja niemiecka

Dla każdego coś dajemy!

01049

I znowu stoimy u progu nowego, tym razem ostatniego w tym roku, kwartału!

W związku z tem nadchodzą nowe obowiązki, nowa praca. A czas ten najgorszy, bo oprócz kłopotów codziennych czekają nas szarugi jesienne, długie wieczory, które spędzać musimy w domu. Jakże często strasznie nudne są te wieczory! Sąsiad mieszkający dosyć daleko nie zajrzy na pogawędkę, z rodziną nie można stale mówić o bieżących kłopotach. Nie mówimy wogóle o karczmi. Tam mało kto chodzi z powodu braku pieniędzy.

A tak chętnie chciałby się każdy dowiedzieć różnych nowin.

Bezsprzecznie najlepszym i najszerszym przyjacielem w długie jesienne wieczory JEST GAZETA.

Taki przyjaciel — gazeta jest wprost nieocenionym skarbem. ZNAJDZIESZ W NIEJ WSZYSTKO!

Prócz najważniejszych wydarzeń ze świata, kraju i powiatu z dziedziny polityki, wypadków i objawów życia

społecznego znajdziesz różne cenne i praktyczne porady, pouczenia i najnowsze rozporządzenia.

KAŻDY GOSPODARZ znajdzie to, co go najwięcej interesuje: politykę zbożową, ceny płodów rolnych, zwierzęcych, a w specjalnym dodatku „ROLNIK” znajdzie cenne komunikaty Towarzystwa Rolniczego Powiatowego, świetne artykuły pouczające jak należy podnieść dochodowość z gospodarstwa rolnego przy zmniejszonych wydatkach, fachowe artykuły o uprawie roli i hodowli inwentarza oraz cały szereg innych bliżej interesujących rolnika wiadomości.

Prócz najważniejszych wydarzeń ze świata, kraju i powiatu z dziedziny polityki, wypadków i objawów życia społecznego znajdziesz różne cenne i praktyczne porady, pouczenia i najnowsze rozporządzenia.

KAŻDY GOSPODARZ znajdzie to, co go najwięcej interesuje: politykę zbożową, ceny płodów rolnych, zwierzęcych, a w specjalnym dodatku — „ROLNIK” znajdzie cenne komunika-

ty Towarzystwa Rolniczego Powiatowego, świetne artykuły pouczające jak należy podnieść dochodowość z gospodarstwa rolnego przy zmniejszonych wydatkach, fachowe artykuły o uprawie roli i hodowli inwentarza oraz cały szereg innych bliżej interesujących rolnika wiadomości.

GOSPODYNI zaś znajdzie wskazówki praktyczne o hodowli drobiu, fachowe wiadomości o podniesieniu wydajności mleka u krów i wiele innych wskazówek o gospodarstwie domowym.

MŁODZIEŻ WIEJSKA kształcić się może z pomocą naszego pisma, umieszczamy bowiem przystępne artykuły o przysposobieniu rolniczym, komunikaty szkół rolniczych, artykuły z dziedziny mleczarskiej i spółdzielczej.

DZIECI Twoje, Szanowny Czytelniku, też mają swoją uciechę. Dla nich bowiem dodajemy specjalny dodatek pod tyt. „OPIEKUN DZIATWY”, w którym znajdują się ciekawe i pouczające opowiadania, bajki,

wierszyki, humor i wiele, wiele innych pożytecznych wiadomości.

Dla **MILOSNIKÓW DOBREJ LEKTURY** umieszczamy w odcinkach powieści „DJABEL KUSI”, a do numeru poniedziałkowego dodamy arkusz nowej powieści w formacie książkowym pt.: „KRÓL STANISŁAW LESZCZYŃSKI”.

Każdy więc znajdzie w naszym piśmie to, co sobie życzy, to, co go najwięcej interesuje.

Przyznasz zatem Czytelniku, że pismo nasze jest najlepszym przyjacielem!!! **CHCESZ, ABY TEN PRZYJACIEL PRZYCHODZIŁ DO CIEBIE REGULARNIE I ROZWESELIŁ CIE W SZARE DNI JESIENNE. — WPLAĆ LISTONOSZOWI 3 ZŁOTE. ZARECZAMY, ŻE WÓWCZAS NIKT W TWOIM DOMU NIE BĘDZIE SIĘ NUDZIŁ I JESZCZE BĘDZIE SIĘ DALEJ UCZYŁ.**

PP. Listonosze JUŻ przyjmują przedpłatę na nasze pismo, O CZYM NALEŻY PAMIĘTAĆ I PRZYPOMNIEĆ KREWNYM, ZNAJOMYM I SĄSIADOM SWOIM.

Kwit na zamówienie gazety.

Niżej podpisany zamawia w urzędzie pocztowym:

Tytuł gazety	Miejsce wydania	Czas przedpłaty	Abon.	Oprocent. i manipul.	Razem
Głos Wąbrzeski	Wąbrzeźno	na miesiąc: październik	0,80	0,20	1,00

Gazetę proszę mi dostarczyć do domu, a przedpłatę ściągnąć przez listonosza

Imię, nazwisko i dokładny adres zamawiającego

Pokwitowanie poczty

Z odebrania powyższej sumy kwitujemy.

dnia

Książnica Kopenikańska
w Toruniu

Kwit na zamówienie gazety.

Niżej podpisany zamawia w urzędzie pocztowym:

Tytuł gazety	Miejsce wydania	Czas przedpłaty	Abon.	Oprocent. i manipul.	Razem
Głos Wąbrzeski	Wąbrzeźno	na miesiąc: październik, listopad, grudzień	2,40	0,60	3,00

Gazetę proszę mi dostarczyć do domu, a przedpłatę ściągnąć przez listonosza

Imię, nazwisko i dokładny adres zamawiającego

Pokwitowanie poczty

Z odebrania powyższej sumy kwitujemy.

dnia

U progu długich jesiennych wieczorów

Stoimy u progu ostatniego kwartału, z którym też wielkimi krokami idzie jesień, — jesień pełna długich wieczorów.

Ostatni to jest kwartał w tym roku! Właśnie w tym okresie czeka nas wiele niespodzianek zarówno w naszym życiu prywatnym, ale i w polityce naszego kraju i zagranicy.

Cały przebieg tych wydarzeń będziesz miał drogi Czytelniku w Twoim nieodstępnym przyjacielu — w „Głosie Wąbrzeskim“. Tak, naprawdę „Głos Wąbrzeski“ jest zawsze szczerym dla każdego Czytelnika! Bo, któż do Ciebie Czytelniku w te chłodne wieczory, w jesienne szarugi zajrzy?

Rzadko kiedy kto, a jak już przyjdzie, to może na chwilę w niedzielę. Ale to tak rzadko Czytelniku!

Jeśli tak istotnie zważysz sobie dobro prasy, która zawsze stara się o wszystkim co najważniejsze jak najobszerniej i najdokładniej opisać, to sam przyznasz rację, że wiele dajemy, pisząc o wydarzeniach każdego dnia.

W zamian zaś my od Was dużo nie chcemy, tylko szczerą woli i pomocy, okazanej nam przez zaabonowanie naszego pisma i rozpowszechnianie tegoż wśród swoich sąsiadów, krewnych i znajomych.

„Głos Wąbrzeski“ bowiem prócz różnych, aktualnych wiadomości umieszczonych w gazecie, dodaje co

tydzień różne, nadzwyczaj ciekawe dodatki, jak: „Rolnik“ w którym piszemy o tem wszystkim co się tyczy rolnictwa — „Nasz Przyjaciel“ przynoszący na niedzielę ewangelję, naukę, oraz artykuły poświęcone sprawom kulturalnym i oświatowym.

Dla Twoich dzieci, drogi Czytelniku, jest specjalny dodatek „Opiekun Działki“ w którym dzieci Twoje znajdą dużo pouczających i ciekawych rzeczy. Również w dodatku tym są umieszczane prace młodych talentów.

Na szczególną uwagę zasługują powieści, stale dodawane do gazety. Emocjonującą jest powieść „DJABEL KUSI...“ zamieszczana w każdym nu-

merze „Głosu“. — Druga powieść w formie książkowej „KRÓL STANISŁAW LESZCZYŃSKI“ przykuwa do siebie czytelnika swą niezwykłą żywością i ciekawą treścią.

Pocóż zresztą mamy wyszczególnić jakie korzyści daje nasze pismo. Najlepiej sam się Czytelniku przekonasz, skoro zamówisz „Głos“ na IV-ty kwartał wzgl. na miesiąc październik.

Abonując „Głos Wąbrzeski“ ręczymy, że w te długie wieczory nie będziesz samotnie siedział i się nie nudził.

PRZEDPŁATA NA „GŁOS WĄBRZESKI“ NA OSTATNI KWARTAŁ WYNOŚI JUŻ Z ODNOSZENIEM DO DOMU TYLKO 5 ZŁOTE!

KWIT NA ZAMÓWIENIE GAZETY

Zamawiam w Urzędzie Pocztowym:

Tytuł gazety	Miejsce wydania	Czas przedpłaty	Abon.	Oprocent. i manipul.	Razem
Głos Wąbrzeski	Wąbrzeźno	październik	0,79	0,21	1,00

Gazetę proszę mi regularnie doręczać do domu.

.....
imię i nazwisko

.....
dokładny adres zamawiającego

POKWITOWANIE

Z odebrania powyższej sumy kwitujemy:

....., dnia 1935
Urząd pocztowy (agencja)

.....
podpis i pieczęć Urzędu

Książnica Kopernikańska
w Torunlu

KWIT NA ZAMÓWIENIE GAZETY

Zamawiam w Urzędzie Pocztowym:

Tytuł gazety	Miejsce wydania	Czas przedpłaty	Abon.	Oprocent. i manipul.	Razem
Głos Wąbrzeski	Wąbrzeźno	październik, listopad, grudzień	2,37	0,63	3,00

Gazetę proszę mi regularnie doręczać do domu.

.....
imię i nazwisko

.....
dokładny adres zamawiającego

POKWITOWANIE

Z odebrania powyższej sumy kwitujemy:

....., dnia 1935
Urząd pocztowy (agencja)

.....
podpis i pieczęć Urzędu